

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
DEPARTMENT OF HEALTH CARE OF KHARKIV REGIONAL STATE
ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF SCIENCE AND EDUCATION OF KHARKIV REGIONAL
STATE ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF HEALTHCARE OF KHARKIV CITY COUNCIL
KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

GENDER. ECOLOGY. HEALTH

Proceedings
of the VII International Scientific and Practical Conference

(Kharkiv, April 22–23, 2021)

Kharkiv
KhNMU
2021

ББЛ 60.542.21
УДК 314.334.43
Г 34

Редакційна колегія

В. А. Капустник, В. М. Лісовий, В. В. М'ясоєдов, І. В. Лещина, І. В. Летік,
О. Я. Гречаніна, К. І. Карпенко, Г. М. Кожина, С. О. Краснікова.

*Друкується за рішенням вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол № 5 від 22 квітня 2021 р.*

Г 34 Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 22–23 квітня 2021 р.) / ред. кол. : В. А. Капустник, В. М. Лісовий, В. В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2021. – 232 с.

У збірнику представлено результати наукових досліджень фахівців та молодих науковців з навчальних закладів Харкова, 12 міст України, вчених із Швеції, Італії, Чехії, Сербії, Індії, Туреччини, Білорусії, Польщі, Хорватії, Німеччини, Вірменії. Доповіді присвячено гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини у контексті пандемії covid-19. Для науковців, викладачів, аспірантів та всіх зацікавлених.

**UDC 314.334.43
LBC 60.542.21**

Editorial board

V.A. Kapustnyk, V.M. Lisovyi, V.V. Myasoedov, I.V. Leshchina, I.V. Letik,
O.Y. Hrechanina, K.I. Karpenko, H.M. Kozhyna, and S.O. Krasnikova.

*Published by the decision of the Academic Council of
Kharkiv National Medical University.
Protocol # 5 of April 22, 2021.*

G 34 Gender. Ecology. Health: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference (Kharkiv, April 22–23, 2021) / editorial board : V. A. Kapustnyk, V. M. Lisovyi, V. V. Myasoedov and others. – Kharkiv: KhNMU, 2021. – 232 p.

The collection presents the results of scientific research of specialists and young scientists from educational institutions of Kharkiv, 12 cities of Ukraine, scientists from Sweden, Italy, Czech Republic, Serbia, India, Turkey, Belarus, Poland, Croatia, Germany, and Armenia. The reports focus on gender aspects of medicine and ecology, as well as research on the prospects of gender medicine in the context of the covid-19 pandemic. For scientists, teachers, graduate students, and anyone interested.

Висновки. Неприятливі екологічні фактори в поєднанні з соціальними факторами визначають негативні тенденції в стані здоров'я населення. Сучасна екологічна ситуація доволі нестабільна. Збільшення поширення функціональних відхилень і хронічних захворювань характеризує загальний стан здоров'я в сучасних соціально-економічних умовах. Проблеми попередження передчасної смертності, збереження здоров'я підростаючого покоління, трудового потенціалу і в теперішньому часі працездатного населення особливо актуальні в період сучасних соціально-економічних умов.

*Стрельнікова І.М., Кришталь В.Є.,
Харківський Національний медичний університет*

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Актуальність. Навчальний стрес є невід'ємною складовою студентського життя і його подолання надає можливість сформувати нові соціальні відносини у студентському середовищі, реалізувати свій особистий потенціал, досягти академічної успішності, продуктивно та плідно працювати та загалом адаптуватися до вимог закладу вищої освіти. Більшість студентів долає цей вид стресу доволі успішно, набуваючи необхідних навичок, зберігаючи фізичне та психічне здоров'я.

Початок пандемії COVID-19 та впровадження карантинних заходів з вимушеним переходом на дистанційний тип навчання, спровокувало виникнення вимушеної ізоляції і додаткове навантаження на адаптаційні резерви кожного студента.

Мета. Проаналізувати наявність розладів адаптації вітчизняних студентів під час дистанційного навчання.

Матеріали та методи. Обстежено 150 вітчизняних студентів 3 та 4 курсів ХНМУ 75 чоловіків та 75 жінок. Обстеження проводилося on-line, з використанням скринінг тесту PHQ-9, клінічних шкал тривоги та депресії Hamilton, 1967 та Шкали психологічного стресу PSM-25.

Результати. У третини обстежених студентів обох статей виявлено наявність розладів адаптації помірною та вираженою рівню, більше ніж 50% обстеженого контингенту продемонстрували ознаки низького рівню дезадаптації. Розлади адаптації у студентів проявлялися порушеннями нічного сну $30,07 \pm 2,54\%$, зниженням працездатності $41,68 \pm 3,21$, вегетативними порушеннями $39,1 \pm 2,44\%$, емоційним напруженням $29,18\% \pm 3,21$, втратою здатності пристосування до того, що відбувається $31,68\% \pm 3,02$, втратою «гнучкості та пластичності у спілкуванні» $19,35\% \pm 2,17$, загостренням особистісно-типологічних рис характеру $22,14\% \pm 3,78$.

Розлади нічного сну та зниження працездатності були характерними для студентів обох статей. В той час у студентів жіночої статі превалювали вегетативні розлади та емоційне напруження.

Студенти-чоловіки демонстрували більш високі показники втрати «гнучкості та пластичності у спілкуванні» та загострення особистісно-типологічних рис характеру.

Аналіз психосоматичних розладів у студентів виявив порушення з боку різних органів та систем у вигляді нудоти, посилення чи уповільнення моторики шлунково-кишкового тракту (чоловіки – $20,39 \pm 2,68\%$, жінки – $24,39\% \pm 2,68$), серцебиття, коливання артеріального тиску (чоловіки – $17,34\% \pm 2,78$, жінки – $19,44\% \pm 3,23$), прискорення чи уповільнення дихання (чоловіки - $15,56\% \pm 2,16$, жінки - $17,33\% \pm 1,96$), збудження, тремтіння (чоловіки - $18,41\% \pm 2,28$, жінки - $18,29\% \pm 3,23$), алекситимію (чоловіки - $30,09\% \pm 2,66$, жінки – $28,67\% \pm 3,23$), синдром передменструальної напруги ($15,26\% \pm 1,12$ студентів жіночої статі), еректильні дисфункції ($9,21\% \pm 0,89$ студентів чоловічої статі).

В клінічній структурі розладів адаптації виявлені тривожний, депресивний, неврастенічний та дисоціативний синдромокомплекси. У студентів чоловічої статі превалювали тривожний та неврастенічний синдромокомплекси ($28,74\%$ та $21,33\%$ відповідно).

Показники депресивного та дисоціативного синдромокомплексів ($22,78\%$ та $17,91\%$ відповідно) домінували у студентів жіночої статі.

Висновки. Вплив карантинних обмежень, та перехід на дистанційну систему навчання можуть стати причиною не тільки розладу комунікації серед членів студентського колективу, ставити під загрозу процес та результати навчання, а й негативно відбиватися на самопочутті студентів. Проведене дослідження довело наявність розладів адаптації в умовах дистанційного навчання у студентів обох статей.

Отримані результати роблять за необхідне впроваджувати комплексну систему корекції розладів адаптації цієї категорії досліджених для попередження подальшого порушення психічного та фізичного здоров'я вітчизняних студентів.

*Толстов І.В.,
Український державний університет
залізничного транспорту м. Харків*

ГЕНДЕРНА АНТРОПОЛОГІЯ В. РОЗАНОВА

Василь Розанов є одним з перших російських філософів Срібного віку, який звернувся до гендерної проблематики. Його книга «В світі незрозумілого та невирішеного», присвячена проблемі статі, була опублікована у 1901 році – на два роки раніше роботи О. Вейнінгера «Стать і характер» (1903), а фрейдівські «Три нариси з теорії сексуальності» були

ЗМІСТ

Вступне слово ректора ХНМУ <i>В.А. Капустника</i> та голови Вченої ради ХНМУ <i>В.М. Лісового</i>	3
Вітальне слово директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації <i>А.С. Крутової</i>	5
<i>Yuliia Siedaia</i> HUMAN RIGHTS IN THE LATEST CONDITIONS OF THE MEDICAL GUARANTEE PROGRAM	7
<i>Lodi Elisa, Reggianini Letizia, Grazia Maria Modena</i> COVID-19: A GENDERED DISEASE? THE ITALIAN PERSPECTIVE	9
<i>Luka Boršić, Ivana Skuhala Karasman</i> KLARA DAJČEVA-ŽUPIĆ – AN ANTHROPOSOPHIC MEDICAL DOCTOR	11
<i>Nilüfer Narli</i> MEDIA REPRESENTATION OF THE SYRIAN WOMEN REFUGEES WITH GENDER-BASED PROBLEMS, MENTAL HEALTH, SOCIAL INTEGRATION AND SOLIDARITY NETWORKS IN THE CONTEXT OF COVID	11
<i>Hovorun Tamara, Kulpreet Kaur</i> WHY MENTAL DISORDERS ARE BEING ORIENTED ON GENDER FEEDBACK?	12
<i>Chumachenko T.O., Makhota L.S.</i> FEATURES OF COVID-19 VACCINATION IN UKRAINE	14
<i>Galazzo Eugenia</i> WOMEN'S REPRODUCTIVE RIGHTS PROTECTION IN PANDEMIC TIMES: POLISH CASE	15
<i>Katerina Yurko, Dmytro Katsapov, Andriy Bondarenko</i> GENDER IMPACT AND PECULIARITIES OF COVID-19	17
<i>Karolina Kublickiene, Kateryna Karpenko</i> UPDATING THE GENDER DIMENSION OF HEALTH IN THE CONTEXT OF THE COVID-19 PANDEMIC	18
<i>Korablyova Valeria</i> PARADOXES OF THE PANDEMIC: INEQUALITY, NECROPOLITICS, INTERDEPENDENCY	20
<i>Petrov Branislava</i> CAN WE ABOLISH PROSTITUTION? REVISITING LEOPOLDINA FORTUNATI'S THE ARCANES OF REPRODUCTION IN THE LIGHT OF THE NEW ABOLITIONIST TENDENCIES	22
<i>Deineka V.V.</i> EMOTIONAL INTELLIGENCE IN THE CONTEXT OF POSTSTURALISM	23
<i>Gariaieva G. M., Serbin K. A., Kutsenko S.O.</i> IMPLEMENTATION OF EUROPEAN EXPERIENCE IN OVERCOMING GENDER STEREOTYPES IN UKRAINE	26
<i>Karpenko Kateryna, Akshra Kumar</i> VANDANA SHIVA'S PRINCIPLE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION	27

<i>Омельченко В.Ю.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ. ТИРАНІЯ ЩОДО ІНАКШОСТІ, ЗА Е. ФРОММОМ	105
<i>Онипченко О. І.</i> КИСЛОТНІ АТАКИ ЩОДО ЖІНОК ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ	108
<i>Панков Г. Д.</i> ЕПІДЕМІЯ У СМИСЛОВОМУ ПРОСТОРИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ДУМКИ	110
<i>Петренко Д.В.</i> НОВЕ ЕКОЛОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ В ДОКУМЕНТАЛЬНОМУ КІНО	112
<i>Петренко Т. О.</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИ СТОРОННІХ ТІЛАХ РОГОВОЇ ОБОЛОНКИ ОКА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ	112
<i>Петрушкевич М. С.</i> НАУКОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТІЛЕСНИХ КАНОНІВ ТА ПАТРІАРХАЛЬНА КУЛЬТУРНА ТРАДИЦІЯ	114
<i>Продан Т. П.</i> ПОЛІТИКА ГІДНОСТІ ТА СВОБОДА ВИБОРУ: ХИБИ ЗАСТОСУВАННЯ	115
<i>Рингач Н.О.</i> НЕДОЖИТІ РОКИ. ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ВТРАТ ПОТЕНЦІЙНОГО ЖИТТЯ У МЕТРОПОЛІСАХ УКРАЇНИ	118
<i>Рогова А.В.</i> ЯК ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ПОЗБАВЛЯЮТЬ ЛЮДЕЙ ПРАВА НА ДОПОМОГУ	120
<i>Романюк Анна</i> ЗНАЧИМІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ-МИСТКИНІ 60-Х РОКІВ ХХ ст.	122
<i>Сипливий В.О., Євтушенко О.В., Некрасова Ю.В.</i> ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ У МАНІФЕСТАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ІНТРААБДОМІНАЛЬНОЇ ХІРУРГІЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ	123
<i>Сичова В.В.</i> ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 (НА ПРИКЛАДІ м. ХАРКОВА)	124
<i>Слинько Ю.О.</i> ГЕНДЕРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗУБНИХ РЯДІВ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ м.ХАРКОВА	126
<i>Стоян О.Ю., Денисова О.Г.</i> ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ-СТОМАТОЛОГІВ.	127
<i>Стоян А.О., Кателевська Н.М.</i> АНАЛІЗ ВПЛИВУ НЕСПРИЯТЛИВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА СТАН ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	128
<i>Стрельнікова І.М., Кришталь В.Є.</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	130